

Hodnotenie spolupráce ŠKOLY A PORADENSKÉHO CENTRA

**Autoevalvačný formulár
pre zamestnancov školy**

AUTOR:

Mgr. Ing. Andrej Opálený, PhD.

Slovo na úvod

Spolupráca školy a poradenského centra je spoluprácou pedagógov v škole, členov školského podporného tímu a odborníkov poradenského centra. Pozornosť oboch inštitúcií je zameraná na žiaka, pre centrum klienta a naplnenie jeho potreby v starostlivosti o neho.

Úzka spolupráca školy s rodičom/zákonným zástupcom a poradenským centrom je efektívna cesta pri riešení problémov a zabezpečuje požadujúci prístup k žiakom vo výchovno-vzdelávacom procese. Takýto postup u žiaka a jeho zákonného zástupcu vytvára pocit dôvery k odbornej pomoci a následne ochote spolupracovať. Zároveň zabezpečuje efektívnosť využívaného času v práci so žiakom, jeho rast, ktorý je priebežne hodnotený rôznymi pohľadmi od rôznych odborníkov, pedagógov zapojených do vzdelávania žiaka.

Zmyslom spolupráce školy a poradenského centra je komplexné, personalizované, organizované a koordinované vykonávanie odbornej pomoci a služieb s cieľom podpory výchovy a vzdelávania v čo najkratšom čase, na základe identifikácie potrieb žiaka, jeho limitov a možného potenciálu. Spolupráca oboch inštitúcií sa zameriava na proces odborného riešenia problému, pre ktorý je dôležitý dialóg, vytvorenie podmienok na spoluprácu, prácu so žiakom. Za koordináciu odborných postupov a spolupráce oboch inštitúcií zodpovedá manažment organizácií.

Pre efektívnu spoluprácu školy s poradenským centrom je dôležité vytvorenie:

- Priestoru pre poznanie vzájomných kompetencií, ich zladenie pre potrebu pomoci.
- Požadovaných priestorových a materiálnych podmienok podporujúcich spoluprácu.
- Priestoru pre potrebný tok informácií, komunikačného priestoru (elektronického komunikačného systému), cieľom ktorého je aj vzájomná informovanosť, stretávanie, intervencia, finančné zabezpečenie potrebnej podpory (supervízia-dohľad, facilitácia, vzdelávanie, ...).
- Časových podmienok pre spoluprácu, časovej dotácie na štruktúrované stretávanie.
- Organizačného a časového manažmentu.
- Pravidiel pre konštruktívnu komunikáciu.
- Koordinácie vzájomnej spolupráce.

Popis autoevalvačného nástroja pre administrátora

Cieľ: Identifikovať úroveň spolupráce školy a poradenského centra, identifikovať možnosti zvýšenia kvality vzájomnej spolupráce pre ďalšie obdobie.

Cieľová skupina: Nástroj je určený školám a školským zariadeniam, ktoré majú možnosť kvalitatívne vyhodnotiť úroveň vzájomnej spolupráce s poradenským centrom. Nástroj je určený na vypracovanie vybranému pedagógovi, odbornému zamestnancovi alebo zástupcovi vedenia školy.

Formulár je použiteľný vo všetkých typoch škôl, ktoré spadajú do systému starostlivosti o žiaka. Škola v rámci autoevalvácie vypĺňa len tú časť formulára, ktorú chce hodnotiť. Administruje ho škola a čas potrebný na vyplnenie je závislý od pripravenosti respondenta. Formulár je možné poskytnúť respondentovi vopred a potrebné údaje vyplniť následne.

Administrátorom nástroja môže byť riaditeľ/ka školy, vedúci pedagogický zamestnanec alebo poverený odborný zamestnanec. Čas potrebný na vyplnenie je závislý od pripravenosti pedagóga alebo odborného zamestnanca na jeho vyplnenie. Administrátor a respondent by mal pred vyplnením poznať prácu školského podporného tímu na škole, jeho kompetencie a náplň práce.

Voľba využitia rozsahu formulára, oblastí a otázok v nich, závisí od skutočnosti, čo v procese chceme hodnotiť a s akým cieľom. Formulár je možné poskytnúť respondentovi vopred a potrebné údaje vyplniť následne, prípadne v spolupráci s administrátorom. **Formulár obsahuje tri oblasti A, B a C:**

- Oblasť „A“ - *Formálne dohody v spolupráci medzi poradenským centrom, školou a ich akceptácia*
  - 20 zatvorených otázok a 1 otvorená otázka
- Oblasť „B“ - *Spolupráca pri koordinácii starostlivosti o klienta a jej posúdenie*
  - 15 zatvorených otázok a 1 otvorená otázka
- Oblasť „C“ - *Vzájomná pomoc a hodnotenie jej efektívnosti*
  - 13 zatvorených otázok a 1 otvorená otázka

Celkovo formulár pozostáva zo 51 otázok, z toho 3 otvorené. Čas potrebný na vyplnenie formulára je 30 - 40 minút. Autoevalvačný formulár vytlačíte a poskytnete respondentom na vyplnenie.

Autoevalvačný nástroj môžete využívať podľa vašich potrieb a predstáv. Napríklad, môžete vyberať len tie oblasti a otázky, ktorým sa chcete pri mapovaní efektivity odborných činností vykonávaných vo vašej škole v starostlivosti žiaka v budúcnosti viac venovať. Vzhľadom na to, že nástroj a jeho výstupy slúžia na kvalitatívne posúdenie, formulár je možné dopĺňať výroky alebo otázkami, ktoré ste v ňom nenašli, najmä ak potrebujete získať odpovede od respondentov k ďalším dôležitým otázkam, situáciám alebo témam. **Vyplnený formulár vám dáva informácie**, na základe ktorých môže posúdiť úroveň spolupráce školy s vybraným poradenským centrom.

Formulár je určený na autoevalváciu a neslúži na porovnanie zamestnancov medzi sebou alebo posudzovanie daného jednotlivca. Cieľom práce s autoevalvačným nástrojom je získanie spätnej väzby v oblasti spolupráce školy a poradenského centra, analýzy aktuálneho stavu a nastavenie priorít na nasledovné obdobie so zámerom zvýšenia kvality práce v systéme poradenstva a prevencie v príjemnom a bezpečnom prostredí pre každého respondenta.

Zdieľanie výsledkov autoevalvácie a prípadná diskusia je vo vašich rukách, po dohode s respondentmi.

Popis autoevalvačného nástroja pre respondenta

Autoevalvačný nástroj „Hodnotenie spolupráce školy a poradenského centra“ je určený vám, pedagogickí a odborní zamestnanci, ktorí máte záujem dozvedieť sa viac o princípoch a zásadách spolupráce vás, zamestnancov školy s vybraným poradenským centrom.

Nástroj pomôže zvolenou formou vyhodnotenia a posúdenia javu zefektívniť vzájomnú informovanosť, organizáciu spolupráce a komunikáciu vašej školy s poradenským centrom. Vypĺňate len tú časť formulára, ktorú určí administrátor. Administruje ho škola a čas potrebný na vyplnenie je závislý od vašej pripravenosti. Formulár je možné poskytnúť vám vopred a potrebné údaje vyplniť následne.

Formulár obsahuje tri oblasti A, B a C:

- Oblasť „A“ - *Formálne dohody spolupráce medzi poradenským centrom, školou a ich akceptácia*
  - 20 zatvorených otázok a 1 otvorená otázka
- Oblasť „B“ - *Spolupráca pri koordinácii starostlivosti o žiaka/klienta a jej posúdenie*
  - 15 zatvorených otázok a 1 otvorená otázka
- Oblasť „C“ - *Vzájomná pomoc a hodnotenie jej efektívnosti*
  - 13 zatvorených otázok a 1 otvorená otázka

Celkovo formulár pozostáva zo 51 otázok, z toho 3 otvorených. Čas potrebný na vyplnenie formulára je 30 - 40 minút. Autoevalvačný formulár dostanete v tlačenej podobe, ktorý vypíšete a odovzdáte administrátorovi. Pozorne si prečítajte jednotlivé otázky uvedené vo formulári a zakrúžkovaním označte jednu z možností/odpovedí, ktoré sú uvedené na škále pod otázkami. Formulár obsahuje aj 3 otázky, na ktoré môžete voľne odpovedať v priestore pod príslušnou otázkou.

Pri vyplňovaní formulára uveďte svoje meno a priezvisko, ak neurčí administrátor inak. Vyplnený formulár odovzdajte podľa inštrukcie administrátorovi.

Formulár je určený na autoevalváciu a neslúži na porovnanie zamestnancov medzi sebou alebo posudzovanie daného jednotlivca. Cieľom práce s autoevalvačným nástrojom je získanie spätnej väzby v oblasti spolupráce školy a poradenského centra, analýzy aktuálneho stavu a nastavenie priorít na nasledovné obdobie so zámerom zvýšenia kvality práce v systéme poradenstva a prevencie v príjemnom a bezpečnom prostredí pre každého respondenta.

Zdieľanie výsledkov autoevalvácie a prípadná diskusia je vo vašich rukách, po dohode s administrátorom.

Za vyplnenie formulára vám vopred ďakujeme, pretože nám pomáhate zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb v našej škole, školskom zariadení.

Autoevalvačný nástroj**Hodnotenie efektívnosti spolupráce školy a poradenského centra**

Formulár pre zamestnancov školy

Oblasť „A“

FORMÁLNE DOHODY SPOLUPRÁCE MEDZI ŠKOLOU, PORADENSKÝM CENTROM A ICH AKCEPTÁCIA

1. Škola má s poradenským centrom dohodnuté kompetencie a ciele spolupráce:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

2. Škola má s poradenským centrom dohodnuté oblasti spolupráce:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

3. Škola má s poradenským centrom dohodnuté metódy spolupráce:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

4. Škola má s poradenským centrom dohodnuté formy spolupráce:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

5. Do koordinácie spolupráce vstupuje vedenie školy a poradenského centra:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

6. Vedenie školy a poradenského centra vytvárajú podmienky na spoluprácu:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

7. Škola má s poradenským centrom dohodnutý a stanovený spôsob komunikácie:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

8. Komunikáciu medzi školou a poradenským centrom považujem za efektívnu:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

9. Tok informácií medzi školou a poradenským centrom považujem za dôveryhodný:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

10. Tok informácií medzi školou a poradenským centrom považujem za efektívny:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

11. Zamestnanci školy rešpektujú postupnosť podpory pre žiakov/klientov - oslovujú najskôr školské podporné tímy a v prípade potreby poradenské zariadenie formou usmernenia alebo priamej intervencie pri práci so žiakom/triedou/klientmi:

áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
-----	----------	----------	-----	----------------

12. Pri vzájomnej spolupráci nedochádza k duplicitě niektorých administratívnych úkonov, ktoré môžu byť zdieľané:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

13. Vo vzájomnej spolupráci s poradenským centrom sa vzájomne rešpektujeme:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

14. Škola je vždy otvorená dialógu s poradenským centrom:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

15. Dialóg medzi školou a poradenským centrom je v prospech zúčastnených aktérov:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

16. Spoluprácu s poradenským centrom považujem za štandardnú:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

17. Spoluprácu s poradenským centrom považujem za efektívnu:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

18. Pri riešení problémov nachádzame vzájomne pochopenie a ochotu pre spoluprácu:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

19. Medzi školou a poradenským centrom je vytvorený pocit dôvery:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

20. V spolupráci dokážeme akceptovať potreby toho druhého:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

21. Návrhy na zvýšenie efektívnosti spolupráce v oblasti dohodnutých podmienok:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Oblasť „B“

SPOLUPRÁCA PRI KOORDINÁCII STAROSTLIVOSTI O ŽIAKA/KLIENTA A JEJ POSÚDENIE

1. Škola v rámci odbornej starostlivosti o žiaka/klienta v spolupráci s poradenským centrom zabezpečuje komplexný prístup ku žiakovi/klientovi:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
2. Škola a poradenské centrum majú dohodnuté pravidlá pre komunikáciu v starostlivosti o žiaka/klienta (postupnosť, komplexnosť, cielenosť, efektívnosť, ...):
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
3. Škola a poradenské centrum sa vzájomne a pravidelne informujú o postupoch v procese starostlivosti o žiaka/klienta:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
4. Spolupráca školy a poradenského centra prináša pomoc žiakovi/klientovi rýchlo a kvalitne:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
5. Pri vzájomnej spolupráci medzi školou a poradenským centrom nedochádza k duplicitnému postupu v práci so žiakom/klientom (napr. v práci so žiakom):
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
6. Škola a poradenské centrum majú dohodnuté postupy, kompetencie a úlohy v starostlivosti o žiaka/klienta, ktoré sú dodržiavané:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
7. Škola a poradenské centrum majú potrebnú zodpovednosť pri stanovení postupov a napĺňaní dohodnutých cieľov v práci so žiakom/ klientom:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
8. Spoluprácou školy a poradenského centra zabezpečujeme žiakovi/klientovi napredovanie, vzhľadom na jeho možnosti:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
9. Pri práci so žiakom/klientom sa škola a poradenské centrum nebránia vzájomnej spolupráci a kontrole napĺňania cieľov, supervízii:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
10. Škola a poradenské centrum dokážu rešpektovať vzájomné názory, odlišné skúsenosti dosiahnuté pri práci so žiakom/klientom:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

11. Škola a poradenské centrum poskytujú konštruktívnu spätnú väzbu prezentujúcu dosiahnuté výsledky v práci so žiakom/klientom:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

12. Škola a poradenské centrum sú otvorení pri vzájomnej informovanosti napĺňania dohodnutých krokov a postupov v práci so žiakom/klientom:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

13. Škola a poradenské centrum spolupracujú pri zvyšovaní efektivity spolupráce s rodičom/zákonným zástupcom:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

14. Rodič/zákonný zástupca prejavil spokojnosť s dosahovanými výsledkami v práci so žiakom/klientom, ktorá vznikla spoluprácou školy s poradenským centrom:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

15. Medzi školou, poradenským centrom a rodičom/zákonným zástupcom je vytvorený pocit dôvery:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

16. Návrhy na zvýšenie efektívnosti spolupráce v oblasti koordinácie starostlivosti o žiaka/klienta:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Oblasť „C“

VZÁJOMNÁ POMOC A HODNOTENIE JEJ EFEKTÍVNOSTI:

1. Škola a poradenské centrum spolupracujú pri rozvoji profesionálneho rastu pedagogických a odborných zamestnancov školy:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
2. Škola a poradenské centrum spolupracujú pri organizovaní vzdelávacích aktivít, ako sú workshopy, semináre a pod.:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
3. Poradenské centrum v dostatočnej miere realizuje metodické usmerňovanie (formou porád, zasadnutí metodických sekcií a pod.) pre vedenie školy, odborných a pedagogických zamestnancov školy, školské podporné tímy:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
4. Odborné činnosti metodického charakteru organizované poradenským zariadením vyhodnocujeme ako pomáhajúce, efektívne a zmysluplné pre pedagogických a odborných zamestnancov škôl v práci so žiakmi/klientmi:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
5. Zamestnanci školy nemajú problém osloviť poradenské centrum, jeho zamestnancov v prípade potreby pomoci, usmernenia a prediskutovania problémov:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
6. Škola do spolupráce s poradenským centrom, v prípade potreby, je ochotná zapojiť aj ostatných pedagógov:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
7. Pedagogickí a odborní zamestnanci školy majú s poradenským zariadením vybudované vzťahy, na základe ktorých dokážu rýchlo a adekvátne reagovať na potreby žiakov školy, ich rodičov/zákonných zástupcov, ako aj pedagogických a odborných zamestnancov školy:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
8. Pedagógovia a odborní zamestnanci školy, po vzájomnej konzultácii a dohode s poradenským centrom, dokážu aplikovať navrhované postupy:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
9. Škola a poradenské centrum robia kroky, ktoré smerujú k pravidelnej evalvácii ich vzájomnej spolupráce:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť
10. Škola a poradenské centrum spolupracujú na zvyšovaní efektivity vzájomnej spolupráce:
 áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

11. Škola spoluprácu s poradenským centrom vníma ako partnerstvo, ktoré je výhodné pre školu, žiaka/klienta a aj rodiča/zákonného zástupcu:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

12. Spolupráca školy a poradenského centra má svoje obmedzenia, vzhľadom na časové, materiálne, personálne alebo priestorové limity:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

13. Spolupráca školy a poradenského centra je zo strany školy vnímaná ako snaha o mentorstvo a vedenie v odbornej starostlivosti o žiakov/klientov:

áno   skôr áno   skôr nie   nie   neviem posúdiť

14. Návrhy na zvýšenie efektívnosti v oblasti vzájomnej pomoci:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Formulár vyplnil: ..... Dátum vyplnenia: .....

Presný názov a adresa školy:

.....
.....

Presný názov poradenského zariadenia, s ktorým škola spolupracuje:

.....
.....

**Ďakujeme vám za spoluprácu pri zvyšovaní kvality poskytovaných služieb
v našej škole, v našom školskom zariadení.**

Vyhodnotenie

Formulár je vhodné po vyplnení vytlačiť. Odporúčame jeden exemplár poskytnúť administrátorovi a druhý tomu, kto ho vyplnil. Následne odporúčame zrealizovať stretnutie zamestnancov školy za účelom kvalitatívneho vyhodnotenia a posúdenia efektívnosti spolupráce školy s poradenským centrom. Formulár za školu môžu vyplniť viacerí zamestnanci, ktorí spolupracujú s poradenským zariadením. Cieľom je vytvorenie priestoru na zefektívnenie spolupráce.

Nakoľko ide o kvalitatívne vyhodnocovanie, je vhodné, aby stretnutie bolo vedené v priateľskom duchu hľadania objektívnych a subjektívnych príčin plnenia a neplnenia procesných štandardov, legislatívy, potrieb školy, žiaka a samotného výchovno-vzdelávacieho procesu, cieľov a smerovania centra. Pri kvantitatívnom posudzovaní je možné zvoliť jednoduché posúdenie efektívnosti spolupráce zapísaním voľby po vyhodnotení do tabuliek a priemerovaním. Pri voľbe posúdenia kvalitatívnych ukazovateľov efektívnosti spolupráce je možné zaoberať sa ľubovoľnou otázkou formulára, najmä tej, v ktorej ukazovateľ nie je žiadúci a diskutabilný.

Výhodou je, ak obdobný (existujúci) formulár, ale z pohľadu poradenského centra, vyplní vybraný zamestnanec/zamestnanci poradenského zariadenia. **Z uvedeného hľadiska je možné posudzovať spoluprácu oboch inštitúcií ako celku.**

Formulár odporúčame archivovať a po určitom čase do neho môžu byť zaznamenané zmeny, zároveň môže slúžiť na porovnanie s novým, vyplneným formulárom. Pre jednoduchšie posúdenie je možné údaje doplniť do tabuľky a vyhodnotiť efektívnosť, na základe početnosti zastúpenia zvolených odpovedí.

OBLASŤ A

Otázka č.	áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
Početnosť:					
% zastúpenie					

OBLASŤ B

Otázka č.	áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
Početnosť:					
% zastúpenie					

OBLASŤ C

Otázka č.	áno	skôr áno	skôr nie	nie	neviem posúdiť
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
Početnosť:					
% zastúpenie					

Príloha:

Vzdelávanie a výchovu žiaka vnímame ako cielene organizovaný a realizovaný proces výchovného a vzdelávacieho pôsobenia a učenia zameraného na rozvoj žiaka v súlade s jeho predpokladmi a podnetmi, ktoré stimulujú jeho vlastnú snahu stať sa harmonickou osobnosťou. Špeciálno-výchovno-vzdelávacia potreba žiaka pri vzdelávaní a výchove prináša požiadavku na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Požiadavky vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania žiaka, jeho vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí. Uplatnenie požiadaviek je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania ako aj začlenenia do spoločnosti.

Dieťa/žiak/klient má právo na rovnoprávny prístup ku vzdelávaniu, individuálny prístup rešpektujúci jeho schopnosti a možnosti, nadanie a zdravotný stav, poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním. Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú.

Rodičia/zákonní zástupcovia žiaka majú právo byť informovaní o výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojho dieťaťa, majú právo na poskytnutie poradenských služieb vo výchove a vzdelávaní.

Škola ako vzdelávacia inštitúcia pri výchove a vzdelávaní je povinná vytvárať podmienky pre zdravý vývin detí a žiakov, prihliadať na základné psychické a fyziologické potreby žiakov v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania, podporujú rozvoj osobnosti žiaka a vychádzajú z zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania a tolerancie.

Pedagóg/triedny učiteľ podľa platnej legislatívy zodpovedá za vzdelávanie žiaka, zabezpečuje jeho kvalitu. Spolupodieľa sa na koordinácii komplexného prístupu k žiakovi pri vzdelávaní v spolupráci so školským podporným tímom, rodičom a koordinátorom podpory žiaka v škole.

Školský podporný tím, ktorý úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi a pedagógmi v škole, predstavuje tím zostavený z odborných a pedagogických zamestnancov, ktorí sú prítomní priamo v škole a aktívne sa podieľajú na vzdelávaní žiakov so špecifickými potrebami. Pracuje v rámci schémy trojstupňovej pomoci, ktorá je súčasťou piatich stupňov podpory v systéme poradenstva a prevencie. Personálne ide predovšetkým o školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa a kariérového poradcu, ku ktorým je vhodné pridať sociálneho a liečebného pedagóga, školského logopéda, prípadne iných odborných zamestnancov, a to podľa potrieb konkrétnej školy a charakteru školských výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov. Výrazne prispieva k efektívnosti a komplexnosti podpory inkluzívneho vzdelávania v škole, a tým aj podpory všetkých aktérov v škole. Práca školského podporného tímu je úzko previazaná s prácou jednotlivých triednych učiteľov, pedagógov a vedenia školy.

Školský podporný tím dbá o:

- prevenciu a podporu, ktorej centrom je triedny učiteľ, pedagogický asistent a rodič;
- ciele intervenciu a pomoc deťom v riziku, s využitím rôznych dostupných foriem cielej individuálnej a skupinovej intervencie a podpory ako napríklad: sprevádzanie, poradenstvo, terapia, reedukácia, psychoedukácia a podobne;
- koordináciu komplexnej starostlivosti o dieťa, v záujme komplexnej diagnostiky a intervencie.

Pri plnení svojich úloh školský podporný tím úzko spolupracuje s poradenskými zariadeniami.

Poradenské centrá poskytujú komplexnú psychologickú, špeciálnopedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a preventívnu starostlivosť deťom najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania. Spolupracujú s rodičmi/zákonnými zástupcami detí a ďalšími fyzickými osobami, ktoré sa na ich výchove a vzdelávaní podieľajú. Zákonným zástupcom a pedagogickým zamestnancom vzdelávacích inštitúcií poskytujú poradenské služby. Na zabezpečenie svojich úloh využívajú najmä metódy psychologickú a pedagogickú diagnostiku, psychologického a výchovného poradenstva, prevencie, reedukácie, rehabilitácie a psychoterapie. Podieľajú sa na zabezpečovaní kompenzačných, reedukačných a špeciálnych učebných pomôcok deťom podľa ich individuálnych potrieb, učia ich tieto pomôcky využívať a prehodnocujú ich účinnosť využívania u užívateľa. So súhlasom ministerstva školstva poskytujú odbornú-metodickú a materiálno-technickú pomoc odborným zamestnancom, ktorí sa špecializujú na poradenstvo pre deti s určitým druhom zdravotného postihnutia. Poradenské zariadenia v starostlivosti o žiakov úzko spolupracujú so školami, vedú ich evidenciu.

Pri starostlivosti o žiaka škola úzko spolupracuje s poradenským centrom. Je nevyhnutné, aby škola a poradenské centrum spoločne a koordinovane plánovali a realizovali účinné kroky, ktoré sú podrobne zaznamenávané. Realizované stretnutia, dohodnuté postupy a ich následná spoločná kontrola sú vždy zaznamenané v osobnom spise žiaka.

Škola a poradenské centrum sú tak významnými aktérmi pri vzdelávaní a výchove dieťaťa/žiaka/klienta. Ich cieľom je pomôcť žiakovi a jeho rodičom/zákonným zástupcom vo vzdelávaní a výchove v škole i v domácom prostredí. Obaja sa stávajú spoluzodpovednými za vzdelávanie, zabezpečujú jeho kvalitu. Spolupodieľajú sa na koordinácii komplexného prístupu k žiakovi v škole v spolupráci so školským podporným tímom, rodičom a koordinátorom starostlivosti o žiaka v škole. Ich vzájomná spolupráca pomáha pri:

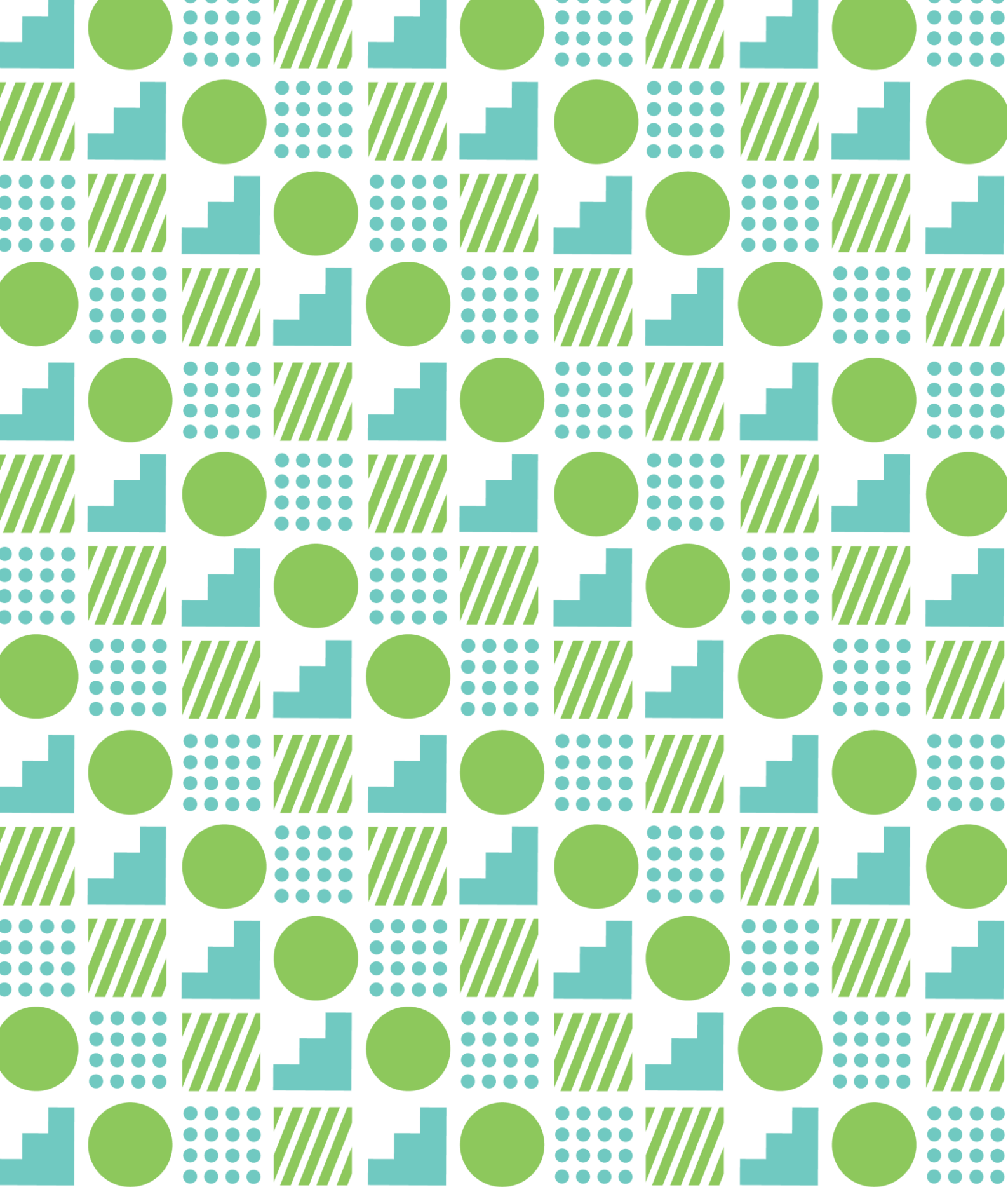
- včasnom zachytení problémov u žiaka,
- evidencii žiaka,
- návrhu procesov podporných opatrení,
- včasnej, prvotnej diagnostike a rediagnostike,
- spolupráci so zákonným zástupcom,
- multidisciplinárnom prístupe,
- stanovení postupu a koordinácii pri vzdelávaní,
- koordinácii pri realizácii opatrení a postupov pri práci so žiakom,
- vyhodnotení postupov a stanovení ďalšieho postupu,
- záverečnom hodnotení.

Zdroje:

- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Školský podporný tím - Teoretický a praktický sprievodca.** Dostupné na:
https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2023/01/MANUAL_SPT_web.pdf
<https://vudpap.sk/vychadza-odborny-material-pre-skolske-podporne-timy-skolsky-podporny-tim-teoreticky-a-prakticky-sprievodca/>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Multidisciplinárny prístup v školách - Školský podporný tím.** Dostupné na:
<https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2022/06/Multidisciplinarny-pristup-v-skolach-Skolsky-podporny-tim-v1.03.pdf>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Školský podporný tím – manuál pre riaditeľa školy.** Dostupné na:
<https://vudpap.sk/predstavujeme-novy-metodicky-material-skolsky-podporny-tim-manual-pre-riaditela-skoly/>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Multidisciplinárny prístup - základné myšlienky a rámce.** Dostupné na:
<https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2023/04/multidisciplinarny-pristup-2020-aktualizacia-2023.pdf>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Výkony odborných činností.** Dostupné na: <https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2023/05/vykony-odbornych-cinnosti.pdf>
- KRŇÁČOVÁ Z., KRIŽO V. 2020. Školský podporný tím v základnej škole. Inlucentrum Bratislava, 11 s. Dostupné na: <https://inlucentrum.sk/wp-content/uploads/2020/09/Skolsky-podporny-tim-manual.pdf>
- KRŇÁČOVÁ Z., KRIŽO V. 2021. Školský podporný tím. Krátky sprievodca princípmi školského podporného tímu. Inlucentrum Bratislava, 9 s. Dostupné na: https://inlucentrum.sk/wp-content/uploads/2021/02/INKLUCENTRUM_buletin_skolsky_podporny_tim.pdf
- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) Dostupné na: <https://www.minedu.sk/12272-sk/zakony/>

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

ŠTANDARDY
NÁRODNÝ PROJEKT

Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie
k inklúzii a úspešnosti na trhu práce